

Universitatea Babeş-Bolyai
Facultatea de Ştiinţe Politice, Administrative şi ale Comunicării

*Korunk 1990-2000 – Editorial Concepts in the Light of Public
Issues. Ten Years of Transition in the Life of an Intellectual
Workshop*

SUMMARY

Coordonator ştiinţific
Prof. univ. dr. Cseke Péter

Doctorand
Botházi Mária

Cluj-Napoca
2013

Contents

I. Approaches, antecedents.....	3
II. Methodology.....	11
II. 1. Subject matter.....	11
II. 2. Presuppositions.....	12
II. 3. Methods of enquiry.....	13
III. Years of transition in Romania.....	18
III. 1. Transition as a concept of political science.....	18
III. 2. Revolution?.....	20
III. 3. Troublesome catharsis.....	25
III. 4. Faces of the time of transition.....	27
IV. Conditions of the press at the dawn of regime's change.....	35
IV. 1. Monotony of bleak silence.....	35
IV. 2. The role of the press during the transition.....	36
IV. 3. Periodization of the post-communist Hungarian press in Transylvania according to Attila Papp Z.....	40
V. Public life, aspects of public life. Attempts to define a concept.....	43
VI. Editors and commitments in Korunk.....	48
VI. 1. László Dienes, Gábor Gaál and the first Korunk.....	48
VI. 2. The second Korunk.....	59
VI. 3. Themes of natural sciences in Korunk in the '80s.....	69
VI. 4. The third wave of Korunk.....	73
VI. 4. 1. The beginnings.....	73
VI. 4. 2. The traced out pathway.....	75
VI. 4. 3. Korunk: the name obliges.....	77
VI. 4. 4. Where does the heart beat? Lajos Kántor's and Ernő Gáll's exchange of letters.....	78
VI. 4. 5. 1990: the year of seeking ways.....	80
VI. 4. 6. Internal editorial problems reflected by an inquest.....	87
VI. 4. 7. Expanding spheres of Korunk.....	90
VI. 4. 8. Thematic division in Korunk's editions between	

December 1989 and December 1999.....	96
VII. Editorial concepts of Korunk in the light of public issues.....	98
VII. 1. Press and media in Korunk	98
VII. 1. 1. The image and role of the Hungarian press/media (in Romania) in the Transylvanian public life as reflected in Korunk's editions between 1990 and 2000	100
VII. 1. 2. Summary.....	107
VII. Writings about the Church.....	111
VII. 2. 1. Discourse on the Church	112
VII. 2. 2. Summary.....	119
VII. 3. Writings about minorities.....	121
VII. 3. 1. Discourse on minorities.....	123
VII. 3. 2. Summary.....	132
VII. 4. Coexistence.....	135
VII. 4. 1. Discourse of coexistence.....	137
VII. 4. 2. Summary.....	145
VII. 5. Korunk and the topic of university.....	147
VII. 5. 1. Theoretical reflections on the topic of university.....	149
VII. 5. 2. Summary.....	155
VII. 6. Transylvanian Hungarian-conscience in Korunk.....	156
VII. 6. 1. Highlighting the contemporary concept of 'being Transylvanian'	158
VII. 6. 2. Summary.....	167
VIII. Conclusions.....	170
VIII. 1. Characterization and collation of discourses.....	173
Bibliography.....	183
Appendix.....	190

Keywords: *Korunk*, editorial concepts, writings on public issues, period of transition, the press of minority

The dissertation attempts to give an overall picture about the editorial concepts of the first period in *Korunk*'s third wave – in this context, my research focuses on the articles on public issues (appeared between January 1990 and December 1999) released by this historic periodical. In view of the first ten years' editions we may see that in this period of *Korunk* there is a markedly observable aspect of public life, which can be interpreted as a survival of Dienes's mission promoting that this periodical "must be an authentic chronicler and representative of Hungarians' life and endeavors in Transylvania"¹. We consider that the analyzed topics can be studied both from the perspective of *Korunk* and the methods of the Transylvanian interdisciplinary study, the so called Minority Studies, however we presume that writings concerning public issues provide a wider ground of examination. Scientific articles significantly determine the profile of *Korunk*, but being a cultural periodical we can also attribute an outstanding role to the traditional genres of journalism, critiques and reviews appeared on its columns. Therefore, by focusing on public issues during the examination of the editorial concepts of the third *Korunk*'s first decade, we opened new horizons to our analysis.

After a thematic overview of the first ten years' editions we appointed a corpus consisting of six domains, which, we presume, are the „hot” topics of that certain period; these topics provide us most editions relevant to our enquiry. On the other hand, many of these seem to be taboos of the coeval Hungarian public sphere in Transylvania, being at the same time part of a discourse that the literature describes with the concept of “minority neurosis” (as the exaggeration of the minority status practiced by the press), thus we felt necessary to check how *Korunk* had reflected on these taboos. Thirdly, many of these domains are connectible (also on the columns of *Korunk*), but on every account there is a transit among them, thus their examination may lead us to new connections.

The topics of our study are: **the Hungarian press/media in Transylvania; the Church; minorities; coexistence; (Hungarian) university (in Transylvania); Hungarian-conscience in Transylvania**. Based on the major editions related to these topics, we tried to map what kind of materials entered *Korunk* in that certain period, how they grasped several

¹ Cf. „az erdélyi (romániai) magyarság életének és törekvéseinek hiteles krónikása és képviselője legyen.” Béla Pomogáts: *A harmadik Korunk*, In: *Erdélyi tetőn*, Pallas-Akadémia Könyvkiadó, Csíkszereda, 2004. 227.

topics, and what kind of aspects and principles of edition can be deduced from the impression Korunk gives by these editions. We measured the numerical data of the research by means of Quantitative Data Analysis, completing that with Critical Discourse Analysis to diagnose and depict different discourses used by Korunk. How several topics were reflected on, how new light was thrown upon them in different years of editions, we commented on by a comparative analysis. We assigned a corpus of 417 articles as the frame of our research.

To set our assumptions and statements into a context, we considered it necessary to depict the living-space, the social, political and economic aspects of Romania in the period of transition. We enlightened the concept of transition from an aspect of political science; we argued whether the events of December 1989 could be evaluated as a revolution; we attempted to depict an early period of troublesome catharsis of this society (with special regard to the political and economic life) bearing the burdens of the dictatorship; The following two parts of the dissertation are also significant from the perspective of our research: one debates on the conditions of the press at the beginnings of the regime's change, presenting both the Hungarian and Romanian aspects; the other is about the periodization of the post-communist Hungarian press in Transylvania. In the definition and description of 'public life' we invoked Habermas' conceptualization of the public sphere.

It was also necessary to overview Korunk's history, the concepts, historical and ideological circumstances that determined the structure of the periodical. The first wave of Korunk (February 1926 – September 1940) is presented here through the oeuvre of two editors □ whom posterity evaluates in many different ways. Since the editorial models represented by László Dienes (founder and editor of Korunk until the July □ August editions of 1931) and Gábor Gaál (co-editor with Dienes, since January 1929, editor of the periodical, since September 1931) have a great impact on Korunk's history and editorial concepts of after-years. The description of the second wave (restarted in 21st February 1957) begins with giving details of social, political and cultural aspects of the context in which the restart occurred. It presents a brief review of the first, politically depressed years, then comes the presentation of culturally, socially influential institutions and supplements, such as: Korunk Circle, Korunk Galery, Korunk Mid-mornings, Korunk Booklets, Korunk Annals. One subsection of the dissertation debates on what kind of role the writings about natural sciences had in the life of Korunk (in a wider perspective: on the condition of researchers in Transylvania, or even the condition of Transylvanian Hungarians) in the bleak '80s.

Besides presenting the traced out pathways in the third wave of Korunk (started up after 1989, bearing the hallmark of Lajos Kántor's leadership), we mustered the editorial staff

and the associates. The author attributed great importance to the chapter discussing Korunk's leftism-related parts (on the strength of Lajos Kántor's and Ernő Gáll's exchange of letters and on a Korunk edition on leftism in 1991), since after the regime's change it was inevitable for the Korunk to face the ideological definiteness that has adhered to its name. After characterizing the period of seeking ways, the chapter entitled *Expanding spheres of Korunk* maps what rate of occurrence several topics had between 1990 and 2000, after which we discussed how these topics (listed therein before) were presented in the periodical. The dissertation conceives them as thematic blocks and it tries to let be seen how the editors handled these articular topics in several years of editions. We started the delineation of the blocks with the presentation of numerical results of research extracted from certain editions, then followed the proper analysis. Each block ends with the summary of conclusions.

The dissertation states that there are well observable discourses on these topics in Korunk, it attempts to describe them and to give a picture of that intellectual pathway Korunk tried to follow in the mentioned period. The numerical results show that the topics we examined were present in Korunk – obviously having a predetermined and elaborate character – mainly in essays, studies and other articles, genres of journalism. Most of the materials are produced by Hungarian authors from Transylvania, and additionally □ regarding its own traditions □ the presence of the representatives of intellectual life in Hungary is also significant. The presence of Romanian and foreign authors is at the same scale on the periodical's columns, and we must mention here – although our research does not focus on this matter □ that in the third period of its history Korunk apparently endeavors to accomplish the survival of László Dienes's objective already appointed in the first period: to function as a forum, an intellectual link for the most valuable representatives of the mother-country and those in minority. The fact that most of the themes are of Transylvanian interest, is considered on the one hand quite natural, and on the other hand it is attributable to the aspect of the themes that are discussed. It is important to mention that half of the materials consist of themes with national or international perspective, which holds true of the themes analyzed in the dissertation. This proves that not even in the years of seeking ways could Korunk be blamed of provincialism. Our survey points out that (social, political, economic □ the list is continuable at choice) reality often reduces the emergence of polyphony, dialogues and constructive debates. In the analyzed editions, this periodical (also) completely lacks materials that may keep on or generate debates. This period of Korunk is what sociologist Attila Papp Z. calls the period of pre-professionalism that is followed by slow consolidation in the Hungarian press in Transylvania, which is characterized by a homogeneous discourse and

conflict avoidance. It is referable to the same practice that the actual, often taboo-like problems of the present are grasped by the press through examining similar questions of the (national) past, setting examples at the same time through the community traditions. Korunk is not an exception here: our survey points out that the gesture of looking to the past is observable when questions considered timely are to be discussed.

Korunk is nevertheless a dash of colour in the Transylvanian and the global Hungarian press. It is an exceptional periodical in the palette of the press in the Carpathian basin regarding its structure, thematic composition, authors, management of topics, organizing force, self-vision, ability of renewal, of undertaking and maintaining its traditions up-to-date. The periodical, attempting to find itself in the conditions of the press in the '90s, fought heavily and bore the odium of leftism adhered to its name, besides the external conditions made the editing and issuing of the periodical very often quite easeless and unstable. In 2013 we may value Korunk as a periodical with a consistent world vision and management of themes. Its onetime ideological commitment does not even come into the readers mind. The task of achieving this has fallen on the editors of the period we have analyzed.

Bibliography

I.

Primary sources

Review

- Korunk, 1990, 1 – 12.
Korunk, 1991, 1 – 12.
Korunk, 1992, 1 – 12.
Korunk, 1993, 1 – 12.
Korunk, 1994, 1 – 12.
Korunk, 1995, 1 – 12.
Korunk, 1996, 1 – 12.
Korunk, 1997, 1 – 12.
Korunk, 1998, 1 – 12.
Korunk, 1999, 1 – 12.

II. Secondary sources

Volumes

- BALOGH Edgár: *Itt és most. Tanulmány a régi Korunkról.* Dacia Könyvkiadó, Kolozsvár, 1976
- BALOGH Edgár: *Férfimunka.* Magvető, Budapest, 1986
- BALOGH Edgár: *Számadásom (1956 – 1993).* Komp-Press – Korunk Baráti Társaság, 1999.
- BELL, Allan: *The Lanfguage of News Media.* Oxford, Blacwell, 1991
- BELL, Allan – GARRETT, Peter: *Approaches to Media Discourse.* Oxford, Blackwell, 1998.
- BOIA, Lucian: *Mitologia științifică a comunismului.* Humanitas, Buc.,1999.
- BOTKA Ferenc: *A Korunk-kutatás problémái.* Különnyomat. Jegyzetek a Petőfi Irodalmi Múzeum 1976. május 20-21-én tartott Korunk-konferenciája kapcsán. Népművelési Propaganda Iroda, Budapest, 1977.
- BRUCAN, Silviu: *Stâlpii noii puterii în România.* Nemira, București, 1996
- COLȚESCU, Gabriela (szakmai vezető): *Szótár plurális társadalmaknak. Vocabular pentru societăți plurale.* Kétnyelvű kiadás. A bevezetőt írta Gabriela Colțescu. Iași: Polirom Kiadó, 2005.
- CULIC, Irina: *Câștigătorii. Elita politică și democratizare în România 1989 – 2000,* Limes, Cluj, 2002
- DIENES László: *Sejtelve egy fölindulásnak. Kritikai írások (1921-1931)* (szerk. Sugár

- Erzsébet). Kriterion Könyvkiadó, Bukarest, 1977.
- DOMOKOS Géza: *Esély I. – II.* Pallas Akadémia Kiadó, Csíkszereda, 1997.
- D. LŐRINCZ József: *Az átmenet közéleti értékei a mindennapi életben.* Pro-Print, Csíkszereda, 2004.
- GAÁL Gábor: *Válogatott írások I-III.* (szerk. Sugár Erzsébet). Irodalmi Könyvkiadó, Bukarest, 1964 – 1971.
- GAÁL Gábor: *Erről van szó: válogatott írások.* Dacia Könyvkiadó, Kolozsvár, 1974.
- GABANYI, Anelli Ute: *Revoluția neterminată.* Editura Fundației Culturale Române, București, 1999
- GALLAGHER, Tom: *Democrație și naționalism în România 1989 – 1998.* Ed. All, București, 1998.
- GÁLL Ernő: *Számvetés. Huszonhét év a Korunk szerkesztőségében.* Komp-Press Korunk Baráti Társaság, Kolozsvár 1995
- GÁLL Ernő: *Napló I. 1977 –1990.* Polis Könyvkiadó, Kolozsvár, 2003, illetve Gáll Ernő: *Napló II. 1990 –2000.* Polis Könyvkiadó, Kolozsvár, 2003.
- GÁLL Ernő: *Levelek 1949–2000.* Korunk–Napvilág, Kolozsvár–Budapest, 2009
- GROSS, Peter: *Mass-media și democrația în țările Europei de Est. Colosul cu picioare de lut.* Polirom, Iași, 1999
- GYÖRFFY Gábor: *Cenzúra és propaganda a kommunista Romániában.* Komp-Press, Kolozsvár, 2009
- HABERMAS, Jürgen: *A társadalmi nyilvánosság szerkezetváltozása.* Budapest, Osiris, 1999.
- KÁNTOR Lajos: *A Korunk kapui.* Komp-Press, Kolozsvár, Kalligram, Pozsony, 2011.
- KISS János: *Omló falak, Szabadság,* Kolozsvár, 1991.
- KOVÁCS Kiss Gyöngy (szerk.): *Erdélyről Európában mítosztalanul.* Korunk Baráti Társaság, Kolozsvár, 2003.
- LIGETI Ernő: *Súly alatt a pálma. Egy nemzedék szellemi élete. 22 esztendő kisebbségi sorsban.* Pallas Akadémia, Csíkszereda, 2004.
- LINZ, Juan – Stepan, Alfred: *Problems of Democratic transition and Consolidation.* The Johns Hopkins University Press, Baltimore & London, 1996.
- MARINO, Adrian: *Al treilea discurs. Cultură, ideologie și politică în România.* Humanitas, București, 2001
- MÉLIUSZ József (szerk.): *A Korunk költészete.* Irodalmi Könyvkiadó, Bukarest, 1967.
- MUNGIU, Alina: *Români după 89. Istoria unei neînțelegeri.* Humanitas, București, 1995
- Romániai Magyar Évkönyv 2000.* Szórvány Alapítvány, Temesvár – Polis Könyvkiadó,

Kolozsvár, 2000.

PAȘTI , Vladimir: *România în tranziție. Căderea în viitor*. Nemira, București, 1995

PATAPIEVICI, Horia-Roman: *Politice*. Humanitas, București, 1996

PETCU, Marian: *Tipologia presei românești*. Polirom, Iași, 2000

PREDA, Cristian: *România postcomunistă și România interbelică*. Meridiane, București, 2002

PREDA, Cristian: *Tranziție, liberalism și națiune*. Meridiane, București, 2001

PLEȘU, A. – Roman, P. – Ștefoi, E.: *Transformări, inerții, dezordini. 22 de luni după 22 decembrie 1989*. Polirom, Iași, 2002.

PLEȘU, Adrian: *Chipuri și măști ale tranziției*. Humanitas, București, 1996

POMOGÁTS Béla: *Magyar irodalom Erdélyben (1918-1944)*. Pallas Akadémia, Csíkszereda, 2008

POMOGÁTS Béla: *Magyar irodalom Erdélyben (1945-1968)*. Pallas Akadémia, Csíkszereda, 2009

POMOGÁTS Béla: *Magyar irodalom Erdélyben (1968-1989)*. Pallas Akadémia, Csíkszereda, 2011

POMOGÁTS Béla: *Erdélyi tetőn*. Pallas-Akadémia Kiadó, Csíkszereda, 2004.

PRICE, Monroe E.: *A televízió, a nyilvános szféra és a nemzeti identitás*. Magvető, Budapest, 1998.

PROPP, Vlagyimir: *A mese morfológiája*. Budapest, Osiris, 2007.

RAD, Ilie: *Schimbări în Europa, schimbări în mass media*. Polirom, Iași, 2004

Romániai Magyar Irodalmi Lexikon 1., Kriterion Könyvkiadó, Bukarest, 1991

Romániai Magyar Irodalmi Lexikon 3., Kriterion Könyvkiadó, Bukarest, 1994

Korunk-évkönyv, 1989.

ROTH Andrei: *Naționalism sau democratism?* Pro Europa, Tg. Mureș, 1999

SANDU, Dumitru: *Sociologia tranziției. Valori și tipuri sociale în România*. Ed. Staff, București, 1996.

SOMOGYI Sándor - Nebojša Novkovic - Kajári Karolina: *A tudomány módszertana*, Veszprémi Egyetem, Keszthely, 2002.

STOKES, Jane: *A média- és kultúrakutatás gyakorlata*, Gondolat Kiadó – Kommunikáció- és Médiakutatási Tanszék, Budapest – Pécs, 2008.

TAPODI Zsuzsa: *Irodalom a politika szolgálatában. Gaál Gábor munkássága pályája utolsó szakaszában (1946-1854)*. Nemzetközi Hungarológiai Központ, Bp., 2001.

TĂNASE, Stelian: *Revoluția ca eșec. Elite și societate*. 2006

TÓTH Sándor: *G.G.: tanulmány Gaál Gáborról, a Korunk szerkesztőjéről*. Kriterion, Bukarest, 1971.

TÓTH, Sándor: *Dicsőséges kudaraink a diktatúra korszakából. Gaál Gábor sorsa és utóélete*. Balassi kiadó, Budapest, 1997.

TISMĂNEANU, Vladimir: *Fantasmele salvării. Democrație, naționalism și mit în Europa post-comunistă*. Polirom, București, 1999.

VERESS Károly: *Paradox (tudat)állapotok*. Komp-Press, Korunk Baráti Kör, Kolozsvár, 1996.

ZUB, Alexandru: *Dicurs istoric și tranziție*, Editura Institutul European, Buc., 1998.

Studies

A. GERGELY András: *Alpok-Adria együttműködés: egy kisebbségi horizont*. In: Uő: *Kisebbségi könyvisme – MTA Politikai Tudományok Intézete*, Budapest, 2010. 1. sz. 70 – 74.

ÁGOSTON Hugó: *Ismeretterjesztés*. *Korunk*, 1985. 4. sz., 311.

BAJOR Andor: *Gondolatok a damaszkuszi útról*. In: *Korunk*, 1990. 10. sz. 1252 – 1253.

BAKK Miklós – BODÓ Barna: *Elitek, modellek, szerepek*. In: *Korunk* 1999. 4. sz. 65 – 72.

BALÁZS Sándor: *Bolyai Egyetem: lett, hogy ne legyen*. In: *Magyar Kisebbség*, 1997. 3 – 4 sz.

BALOGH Edgár: *Új humanizmus őrhelyén*. *Korunk*, 1957. január

BOTTONI, Stefano: *A hatalom értelmisége - az értelmiség hatalma. A Földes László-ügy*. In: *Korall*, 18. sz., 113 – 134.

BUCHWALD Péter: *A szakírás gondjairól*. *Korunk*, 1987. 9.sz. 739 – 741.

CARVER, Terell: *Diskurzuselemzés és a „nyelvi fordulat”*. In: *Politikatudományi szemle*, 2004. 4. sz. 143 – 148.

CSATA Zsombor – Ercsei Kálmán: *Regionális terek és társadalmi átmenet Romániában*. In: *Erdélyi társadalom*, 1. évf. 1. sz. 155 – 161.

CSEKE Péter: *Az új tárgyiasságtól a Korunk népi realizmusáig*. *Nyelv- és Irodalomtudományi Közlemények*, Kv., 1995. 39. 15 – 28.

CSEKE Péter: *A modellértékű lapszerkesztés gondja és felelőssége*. In: *Metaforától az élet felé*. Kriterion, Kolozsvár, 1997. 207 – 218.

CS. GYÍMESI Éva: *Gaál Gábor újraolvasásához*. In: *Korunk*, 1991. 3. sz. 312 – 314.

CS. GYÍMESI Éva: *Történelmi holtvágányon*. In: *Korunk* 1990. 1.sz. 22 – 28.

DIENES László: *Beköszöntő*, *Korunk*, 1926. február

- FALKAI Gábor: *Utószó*. In: Habermas, Jürgen: *A társadalmi nyilvánosság szerkezetváltozása*, Budapest, Osiris, 1999. 382.
- FERENCZ Angéla: *A helyi média hatása a társadalmi kommunikációra*. In: Reconnect, 2009. 1. 16 – 21.
- FÜLEI-SZÁNTÓ Endre: *A sztálini zsarnokság életvilága és megszűnése. Gondolatok a politikai rendszerváltozásokról*. In: Korunk 1990. 5. 593 – 601.
- GÁL Mária: *Útkeresésben a romániai magyar írott sajtó*. In: Bodó Barna (szerk.):
- HORVÁTH István: *Telemanipuláció*. in: Korunk 1990. 5.sz., 532 – 536.
- HORVÁTH István: *Önkorlátozó sajtónyilvánosság*. Korunk, 1996. 1. sz .
- JÓZSA T. István: *A hazai magyar sajtó új térképe 1990-ben*. In: Korunk 1990. 3 sz. 139.
- KÁNTOR Lajos: *Történelmi tévedések. Távlatok?* Korunk, 1990. 1.sz. 3 – 8.
- KÁNTOR Lajos: *Hol dobog a szív?* Korunk, 1991. 3. 275 – 279
- KÁNTOR Lajos: *Balogh Edgár útja a Sarlótól a Korunkig*. Tiszatáj, 2007. május. 67 – 73.
- KOVÁCS János: *Előszó*. In: Dienes László: *Sejtelve egy fölindulásnak*. Kritikai írások (1921-1931) (szerk. Sugár Erzsébet). Kriterion Könyvkiadó, Bukarest, 1977.
- MAGYARI Tivadar: *A sajtó önállóságának kérdése a romániai magyar köztájékoztatás esetében*, In: *A romániai magyar sajtónyilvánosság határai*. Korunk, 1996. 1. sz. 39 – 47.
- MAGYARI Tivadar: *A sajtó önállóságának kérdése a romániai magyar köztájékoztatás esetében*. In: *A romániai magyar sajtónyilvánosság határai*. Korunk, 1996. 1 sz. 45.
- MOTTIER, Véronique: *Diskurzuselemzés és az identitás/különbözőség politikája*. In: Politikatudományi szemle, 2004. 4. sz. 155 – 159.
- PLAINER Zsuzsa: *A kolozsvári magyar kulturális polgárság a rendszerváltás után*. In: WEB, 10. sz., 2002. október, 39 – 43.
- POMOGÁTS Béla: *Negyedik Európa*. Korunk, 1990. 6. sz., 699.
- POMOGÁTS Béla: *Nyitott műhely. Az új Korunk a magyar folyóiratok között*. 83 – 88.
- RÁCZ Győző: *Szerkesztői salutatio*. Korunk, 1985. 1.sz.
- SIMON Boglárka: *A modernitás posztkommunista rekonstrukciója Romániában*. In: Erdélyi társadalom, 3. évfolyam, 1.sz. 247 – 251.
- TÓTH Sándor: *Pótlás a Gaál-ügyhöz*. In: Korunk, 1991. 12. sz. 1537-1538.
- TÓTH Sándor: *Előszó*. In: Gaál Gábor: *Erről van szó: válogatott írások*. Dacia Könyvkiadó, Kolozsvár, 1974.
- VERESS Zoltán: *Évfordulós mozaikkockák*. Korunk, 2007. 2.sz.. 39 – 41.
- VERESS Zoltán: *Mit akar a szerkesztő?* Korunk, 1985. 5.sz. 403 – 405
- VETÉSI László: *Lelkészek – a Korunk család gyermeke*. In: Kovács Kiss Gyöngy (szerk.):

Erdélyről Európában mítosztalanul. Korunk Baráti Társaság, Kolozsvár, 2003.

ZSIGMOND Melinda: *Médiatörténeti események a romániai magyar televíziózásban.* In. Me.dok, Kolozsvár, 2010. 4.

Digital references

BAKK-DÁVID Tímea: *Forradalom és/vagy puccs? Mi történt 1989-től 1990 májusáig?* <http://itthon.transindex.ro/?cikk=12284> – letöltés dátuma: 2010 augusztus 25.

BALÁZS Imre József: *Hét tétel a Korunkról.* http://www.napkut.hu/naput_2006/2006_06/110.htm, 2009. április 5.

BOTTONI, Stefano: *Románia 1989. Egy politikai összeomlás értelmezései.* <http://adatbankcafe.adatbank.ro/?v=8#http://adatbankcafe.adatbank.ro/?v=8#> – a letöltés dátuma: 2010. augusztus 9.

CSEKE Péter: *Időrobbanás?* In: Korunk, 2001. február, <http://epa.oszk.hu/00400/00458/00038/robbanas.htm> – letöltés dátuma, 2009. április 5.

GLÓZER Rita: *A diskurzuselemzés módja és értelme.* http://mmi.elte.hu/szabadbolcseszet/index.php?option=com_tanelem&id_tanelem=841&tip=0 – letöltés: 2013. március 5.

HELLER Mária – RÉNYI Ágnes: *A nyilvánosság kommunikációelméleti megközelítéseiről.*

<https://docs.google.com/viewer?a=v&q=cache:P5rGJyhv61cJ:www.bmekornyesz.hu/sqlatm/dl.php>, letöltés dátuma: 2012. szeptember 9.

HELLER Mária: *Új kommunikációs helyzetek és szükségletek.* http://mek.oszk.hu/10100/10130/html/04_heller.htm, letöltés dátuma: 2012. szeptember 9.

HELLER, Wilfried: *A fókuszban Románia: migráció, társadalmi-gazdasági átalakulás, regionális fejlődés.* http://www.hhrf.org/kisebbssegkutataskk_2000_02/cikk.php?id=254 – letöltés dátuma, 2009. április 5.

JOHNSON, L. R.: *Forradalom után. Közép-Európa, 1989-1994.* <http://www.historia.hu/archivum/2001/010910johnson.htm> – letöltés dátuma, 2009. április 5.

MÁTAI Mónika: *Történészek Habermasról.* <http://www.c3.hu/~szf/Szofi99/07/Szemezes-Fr.htm> – letöltés dátuma: 2011. augusztus 15.

MAGYARI Tivadar: *A romániai magyar média.* In.: Médiakutató, 2000 ősz, http://www.mediakutato.hu/cikk/2000_01_osz/09_a_romaniai_magyar_media – letöltve: 2009. augusztus 13.

MAGYARI-VINCZE Enikő - FLEISCHMIDT Margit: *A CARITAS és a romániai átmenet.*
<http://www.c3.hu/scripta/scripta0/replika/1516/caritas.htm> – letöltés dátuma: 2011. szeptember 15.

PAPP Z. Attila: *A romániai magyar sajtónyilvánosság a kilencvenes években. A működtetők világa* – doktori dolgozat, ELTE, Budapest, 2005.,
<http://adatbank.transindex.ro/cedula.php?kod=45> – letöltés: 2012. június 2.

POMOGÁTS Béla: *A publicista Gaál Gábor. Véleménynyilvánítás egy perben.* In: *Kritika.* 1991/12, <http://nagykar.hu/tlkarindexer/index.php?show=eb519637> – letöltés dátuma: 2009. április 5.

POMOGÁTS Béla: *A Korunk és a népi irodalom.* In: *Korunk*, 2007. 8. sz.
<http://epa.oszk.hu/00400/00458/00128/3675.html> – letöltés dátuma: 2009. április 5.

POMOGÁTS Béla: *Tárgyilagos személyességgel Gáll Ernő szellemi hagyatékáról.* *Korunk* 2007. 2.sz., <http://www.korunk.org/?q=node/8&ev=2007&honap=2&cikk=8451> – letöltés dátuma: 2009. április 5.

POMOGÁTS Béla: *Két korszak határán.* *Korunk* 2001. február,
<http://www.korunk.org/?q=node/6506> – letöltés dátuma: 2009. április 5.

SALAT Levente: *Tisztelgés – fenntartásokkal.* In: *Korunk*, 2007. 2. sz.
<http://epa.oszk.hu/00400/00458/00122/2440.html> – letöltés dátuma: 2011. június 9.

SZILÁGYI Júlia: *Nyelv-rítus-émlékezés az 1976-os Korunk-évkönyvben.* In: *Homi*, 2007 november, <http://www.holmi.org/2007/11/szilagyi-julia-nyelv-ritus-emlekezes> – letöltés dátuma: 2011.november 23.

Manuscript

CSICSMANN László: *Iszlám és demokrácia a Közel-Keleten és Észak-Afrikában. A nyugati típusú demokrácia adaptálásának lehetőségei és korlátai a tágabb értelemben vett Közel-Keleten.* Phd-értekezés, kézirat, 2006